

T.C.
ADALET BAKANLIğI
ULUSLARARASI HUKUK VE DIŐ
İLİŐKİLER
GENEL MÜDÜRLÜĐÜ

SÖZLEŐMELER BÜROSU
Türkiye İle Ürdün Arasında
Hukuki Ve Ticari
Konularda Adli Yardım Sözleşmesi

T. C. Resmî Gazete

Kuruluş Tarihi : (7 Teşrinievvel 1336) - 7 Ekim 1920

Yönetim ve yazı işleri için
Bazbakanlık Neşriyat ve Müdevvenat
Genel Müdürlüğüne
başvurulur

5 EYLÜL 1975
CUMA

Sayı : 15347

KARARNAMELER

Karar Sayısı : 7110031

Onaylanması 17 Nisan 1975 tarihli ve 1978 sayılı Kanunla uygun bulunan Bilişik «Türkiye Cumhuriyeti ile Haşimî Ürdün Krallığı arasında Hukukî ve Ticarî Konularda Adli İlişkileri Düzenleyen Sözleşme» nin, onay belgelerinin teatisinden itibaren bir ay sonra yürürlüğe girmek üzere onaylanması; Dışişleri Bakanlığının 12/5/1975 tarihli ve KOGM-500. 323/KOSSE-504 sayılı yazısı üzerine, 31/5/1983 tarihli ve 244 sayılı Kanunun 3 üncü maddesine göre, Bakanlar Kurulunca 21/5/1975 tarihinde kararlaştırılmıştır.

CUMHURBAŞKANI V.
M. T. ARIBURUN

Bazbakan
S. DEMİREL

Devlet Bakanı
Bazbakan Yardımcısı
Prof. Dr. N. ERBAKAN

Devlet Bakanı
Bazbakan Yardımcısı
Prof. Dr. T. FEYZİOĞLU

Devlet Bakanı
Bazbakan Yardımcısı
A. TÜRKES

Devlet Bakanı
S. ÖZTÜRK

Devlet Bakanı
H. AKSAY

Devlet Bakanı
M. K. ERKOYAN

Millî Savunma Bakanı V.
O. ÖZTRAK

Malîye Bakanı
Doç. Dr. Y. ERGENEKON

Ticaret Bakanı
H. BASOL

Gıda - Tar. ve Hayv. Bakanı
Prof. K. ÖZAL

Sanayi ve Tek. Bakanı
A. DOĞRU

İmar ve İskân Bakanı
N. OK

Genç- ve Spor Bakanı
A. S. EREK

Devlet Bakanı
G. KARACA

İçişleri Bakanı
O. ASILTÜRK

Millî Eğitim Bakanı
A. N. ERDEM

Sağ. ve Sos. Y. Bakanı
Dr. K. DEMİR

Ulaştırma Bakanı
N. MENTEŞE

En. ve Tab. Kay. Bakanı
S. KILIÇ

Küçümleri Bakanı
V. POYRAZ

Kültür Bakanı
R. DANIŞMAN

Adalet Bakanı
I. MÜFTÜOĞLU

Dışişleri Bakanı
I. S. CAĞLAYANGLI

Bayındırlık Bakanı
F. ADAK

Güm. ve Tekel Bakanı
O. ÖZTRAK

Çalışma Bakanı
A. T. PAKSU

Turizm ve Tan. Bakanı
L. TOKOĞLU

Orman Bakanı
T. KAPANLI

Sosyal Güvenlik Bakanı
A. M. ABLUM

Türkiye Cumhuriyeti ile Haşimî Ürdün Krallığı Arasında Hukukî ve Ticarî Konularda Adli İlişkileri Düzenleyen Sözleşme

Türkiye Cumhuriyeti ile Haşimî Ürdün Krallığı, Ürdün'de Türk ve Türkiye'de Ürdün uyruklularının Hukukî ve Ticarî Konularda Adli Korunması ve İki memleket adli makamlarının karşılıklı yardımlaşmalarını düzenlemek arzusuyla bu konuda bir sözleşme aktetmeğe karar vermişler ve

Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti,
Dışişleri Bakanlığı Konsolosluk ve Muhtelif
Hukuk Dairesi Reisi Ortaseli Bay Semih Baran'ı,
Haşimî Ürdün Krallığı Hükümeti,

Ankara Büyükelçisi Ekselans Dr. Hazem Zeki Nuseibeh'i yetkili temsilcileri olarak atamışlardır.

Bu temsilciler usulüne uygun ve geçerli yetki belgelerini gösterdikten sonra aşağıdaki hükümleri kararlaştırmışlardır.

MADDE 1
Eşit Muamele

Akt Taraflardan her birinin uyrukları diğerinin ülkesinde şahıs ve mallarının adli korunması konusunda diğer Akti Taraf uyruklarına bahsedilen korunmadan yararlanacaklardır. Bunlar, mahkemelere serbestçe

Convention Regulating the Judicial Relations in Civil and Commercial Matters Between the Republic of Turkey and the Hashemite Kingdom of Jordan

The Republic of Turkey and the Hashemite Kingdom of Jordan desiring to regulate the judicial protection of Turkish nationals in Jordan and Jordanian nationals in Turkey in civil and commercial matters and the reciprocal assistance of the judicial authorities of the two Nations have decided to conclude a convention to this effect.

The Government of the Republic of Turkey has appointed:
Mr. Semih Baran, Minister Plenipotentiary, Chief of the Department of Consular and Legal Affairs,

The Government of the Hashemite Kingdom of Jordan has appointed:

H. E. Dr. Hazem Zeki Nuseibeh, Ambassador Extraordinary and Plenipotentiary
as their Plenipotentiaries.

Who, having communicated tehir full powers, which were found in good and due form, have agreed as follows:

ARTICLE 1
Equal Treatment

The nationals of the contracting Parties shall enjoy the same judicial protection for their persons and property, in the territory of the

başvurabilecekler ve aynı şartlar ile usullere tabi olarak dava açabileceklerdir.

MADDE 2
Masraf İçin Teminat
(*Cautio Judicatum Solvi*)

Âkit Taraflardan her birinin Türkiye veya Ürdün'de oturan ve diğer Taraf mahkemelerinde davacı veya müdahil olan uyrukları, gerek yabancı sınıfları, gerek o memlekette ikametgâh veya meskenleri bulunmaması nedeniyle, hiç bir masraf teminatı göstermeye tabi tutulmayacaklardır.

MADDE 3

Gerek ikinci madde, gerek davanın açıldığı Tarafın kanunları gereğince, mahkeme masrafları için teminat göstermekten muaf olan davacı veyahut müdahil aleyhine, mahkeme masrafları ile ilgili olarak Âkit Taraflardan birinin ülkesinde verilmiş olan hükümler diplomatik kanaldan yapılacak talep üzerine diğer Âkit Tarafın yetkili mercisine masrafsız tenfiz olunacaklardır.

Aynı kaide, mahkeme masrafları tutarının bilâhara tespit edileceği hakkındaki adil kararlar için de caridir.

MADDE 4

Tenfiz talebi hakkında karar vermeğe yetkili makam, tarafları dinlemeden sadece aşağıdaki hususları inceleyecektir:

1 — Kararın, verildiği Devlet'in kanununa göre kesinleşmiş hüküm halini kazanıp kazanmadığı.

2 — Kararın hüküm fıkrasına, talep eden Tarafın diplomatik veya konsolosluk memuru tarafından onaylı ve talep edilen Devlet'in dilinde yazılmış bir tercümesinin bağlı bulunup bulunmadığı.

İşbu maddenin birinci fıkrasında öngörülen şartların tahakkuku için talep eden Devlet'in yetkili makamının, kararın kesinleşmiş hüküm halinde kazandığını gösterir yazılı bir beyanı yeterli olacaktır. Bu makamın yetkisi talep eden Tarafın Adalet Bakanlığınca tasdik edilecektir. Sözü geçen beyan ile tasdikname ikinci fıkra uyarınca tercüme edilecektir.

Talep eden Taraf istediği takdirde, tenfiz talebi hakkında karar vermeğe yetkili makam, bu maddenin 2. fıkrasında öngörülen masraf ve ücretleri de takdir edecektir.

MADDE 5
Meccanî Adli Yardım

Taraflardan birinin uyrukları olup diğer Âkit Tarafın ülkesinde oturmaları o Âkit Tarafın uyruklarıyla aynı şartlar dahilinde meccanî adli yardımdan yararlanacaklardır.

MADDE 6

'Yoksulluk' belgesi, adli yardım talep eden şahsın ikametgâhındaki, böyle bir ikametgâh yok ise halihazırda oturduğu yerdeki makamlar tarafından verilecektir. Talep eden şahıs Âkit Taraflardan herhangi birinin ülkesinde oturmuyorsa, uyruklığını taşıdığı Devlet'in diplomatik veya konsolosluk memuruna verilecek bir belge yeterli olacaktır.

Adli yardım talep eden şahıs yardım talep edilen memlekette oturmuyorsa, yoksulluk belgesi, belgenin ibraz olunacağı memlekette diplomatik veya konsolosluk memuruna harc tabi olmadan onaylanacaktır.

MADDE 7

Yoksulluk belgesini vermeğe yetkili makam, talep eden şahsın mall durumunu hakkında diğer Âkit Tarafın makamlarından bilgi isteyebilecektir.

Meccanî adli yardım talebi hakkında karar vermekle görevli makam, yoksulluk belgesini ve diğer Âkit Taraf makamlarınca verilen bilgileri, yetkilerinin sınırı çerçevesinde incelemek ve gerekli gördüğü takdirde, tamamlayıcı bilgi istemek hakkını haiz olacaktır.

MADDE 8
Adli Evrakın Tebliği

Hukukî ve ticarî konularda Âkit Taraflardan birinin makamlarından çıkan ve diğer Âkit Tarafın ülkesinde oturan şahıslara muhatap evrakın tebliği diplomatik yoldan yapılacaktır. Talepname, gönderilen evrakın çıktığı makamı, tarafların isim ve sıfatlarını, muhatabının isim ve adresini ve evrakın mahiyetini gösterir bilgileri kapsayacak ve talep edilen Tarafın dilinde veya İngilizce olarak düzenlenecektir.

other, granted to its nationals. They shall have free access to the courts and can bring actions in accordance with the same conditions and formalities.

ARTICLE 2
Security for Costs
(*Cautio Judicatum Solvi*)

The nationals of the contracting Parties residing in Turkey or in Jordan who are plaintiffs or interveners in the courts of the other Party, shall not be subject to any security for costs because of their alien status or because they do not have a domicile or a residence in the said country.

ARTICLE 3

The judgements related to the court fees passed in one of the contracting Parties against the plaintiffs or interveners who are exempt from security for costs in accordance with the second article or the laws of the Party where the action was brought, will be executed by the competent authority of the other contracting Party free of charge upon a request made through diplomatic channels.

The same rule shall apply to the judicial decisions stating that the amount of the court fees shall be accounted at a later date.

ARTICLE 4

The competent authority to decide about the request of execution of the judgement shall without hearing the parties examine the following only:

1. If the decision is a final judgment according to the law of the State where the judgement was pronounced.

2. If the enacting terms of the verdict is accompanied by a translation in the language of the requested Party and certified by a diplomatic or consular agent of the requesting Party.

A declaration issued by the competent authority of the requesting Party stating that the decision is a final judgement will be sufficient to fulfill the conditions set forth in the first paragraph of the present article. The competence of the said authority will be certified by the Ministry of Justice of the requesting Party. The said declaration and the certificate must be translated according to the 2nd paragraph.

Upon the request of the requesting Party, the competent authority who is to decide about the request of execution shall also decide on the expenses and fees incurred in accordance with paragraph 2 of this article.

ARTICLE 5
Free Legal Aid

The national of one contracting Party resident in the territory of the other shall enjoy free legal aid in the same manner prescribed for the nationals of such other contracting Party.

ARTICLE 6

The certificate of indigence shall be issued by the authorities of the domicile of the requesting person or if there isn't such a domicile, it shall be issued by the authorities of his present residence. If the requesting person is not resident in one of the territories of the contracting Parties a certificate issued by the diplomatic or consular agent of the State of which he is a national will be sufficient.

If the requesting person is not resident in the country to whom the request is made the certificate of indigence shall be certified free of charge by the diplomatic or consular agent of the country where it must be produced.

ARTICLE 7

The competent authority to issue the certificate of indigence can obtain information from the authorities of the other contracting Party about the financial situation of the requesting person.

The authority who is to decide about the request for free legal aid within the limits of its competence has the right to examine the certificate of indigence and the information given by the authorities of the other contracting Party and if necessary can ask for complementary information.

ARTICLE 8
Service of Judicial Documents

The documents about civil and commercial matters issued by the authorities of one of the contracting Parties addressed to persons residing in the territory of the other contracting Party shall be served through diplomatic channels. The written request shall contain the authority that issued the document, the names and the descriptions of the parties, the name and the address of the recipient, the nature of the document and, it shall be drawn up either in the language of the requested Party or in English.

Bu talepnameye, 4. maddenin 2. fıkrasındaki kaide uyarınca tebliğ edilecek evrakın onaylı bir tercümesi de eklenecektir.

Kendisinden tebliği yapılması istenilen makam, bu konuda yetkili değil ise, talepnameyi doğrudan doğruya yetkili makama iletacaktır.

MADDE 9

Âkit Taraflardan birinin talebi üzerine, diğer Taraf, tebliği kendi kanununda öngörülen usule veya kendi mevzuatına aykırı olmadığı takdirde, istenilen özel bir usule göre yapar.

Talepnamenin gönderildiği makam, tebliğin yapıldığını veya yapılmadığını takdirde buna engel teşkil eden nedenleri belirten bir belgeyi diplomatik yoldan gönderecektir.

MADDE 10

Istinabe Evrakı

Hukuki ve ticari konularda, Âkit Taraflardan birinin adı makamları, kendi mevzuatı uyarınca, diğer Âkit Tarafın yetkili makamlarından her çeşit adli işlemlerin yerine getirilmesini istinabe yoluyla talep edebilecektir.

Istinabe evrakı diplomatik yoldan gönderilecektir. Bu evraka talep edilen Âkit Tarafın dilinde veya İngilizce olarak yapılmış ve talep eden Tarafın diplomatik veya konsolosluk memuru tarafından onaylanmış bir tercümesi de eklenecektir.

Istinabe evrakının kendisine gönderildiği makam, bu konuda yetkili değilse, evrakı doğrudan doğruya yetkili makama iletacaktır.

MADDE 11

Talep edilen makam, kendi mevzuatındaki usule göre, istinabeyi yerine getirir ve gerektiği hallerde müeyyide kullanır. Ancak, sözü geçen makam, kendi mevzuatına aykırı olmadığı takdirde, diğer tarafın talebi üzerine istinabenin yerine getirilmesinde özel bir usul uygulamaya bilir.

Talep eden makam istersa, ilgili Tarafın hazır bulunabilmesinin teminen anılan makama istinabenin yerine getirileceği zaman ve yer bildirilecektir.

MADDE 12

Tebliğat ve istinabe taleplerinin yerine getirilmemesinden doğan güçlükler diplomatik yollardan çözümlenecektir.

MADDE 13

Bir tebliğat veya istinabenin yerine getirilmesi, talep edilen Tarafın egemenliğine, güvenliğine veya kamu düzenine halel getirecek nitelikte ise, anılan Taraf tebliğat veya istinabe talebini reddedebilir. Bundan başka, bir istinabenin icrası, belgenin mevsukiyeti doğrulanmaz veya bu icra talep edilen Taraf ülkesinde adli mercilerin görevleri meyanında olmazsa reddolunabilir.

MADDE 14

Talep edilen Taraf, talep eden Taraftan sadece aşağıdaki masrafların ödenmesini istemek hakkını haizdir:

1. Tanıklara ve bilirkişilere ödenen tazminat,
2. Tebliğatın veya istinabenin yerine getirilmesinde özel bir usulün uygulanmasından doğan masraflar.

MADDE 15

Âkit Taraflardan her biri, diğer Tarafın ülkesinde bulunan uyruklarına zor kullanılmamak şartıyla, diplomatik veya konsolosluk memurlarını aracılığı ile doğrudan doğruya tebliğat yapmak hakkını haizdir.

Istinabelerin yerine getirilmesinde de bu hüküm uygulanır.

Bu maddenin uygulanmasında güçlükler çıktığı takdirde, Sözleşmenin 8. ve 10. maddeleri hükümleri uyarınca işlem yapılacaktır.

MADDE 16

Yürürlük ve Fesih

1. Bu Sözleşme onaylanacak ve onay belgeleri Amman'da teati edilecektir.

2. Bu Sözleşme, onay belgelerinin teatisinden itibaren bir ay sonra yürürlüğe girecektir.

3. Bu Sözleşme yazılı bir ibarla feshedilebilir. Sözleşme fesih inbarından altı ay sonra yürürlükten kalkar.

Yukarıdaki hükümleri kabul eden Âkit Taraf temsilcileri bu Sözleşmeyi imza etmiş ve mühürlenmişlerdir.

Ankara'da 13 Eylül 1971 tarihinde İngilizce olarak iki nüsha halinde düzenlenmiştir.

Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti
adına
Semih Baran

Hasım Ürdün Kralığı
Hükümeti Adına
Dr. Hazem Zeki Nusseibeh

A translation of the document to be served, certified in accordance with the rule prescribed in Article 4, paragraph 2, shall be annexed to the said request.

If the authority from whom the execution of the service is requested is not competent, it shall send directly the written request to the competent authority.

ARTICLE 9

Upon request of the contracting Party, the other Party shall execute the service according to the procedure prescribed by its law or according to a requested special procedure which is not contrary to its legislation.

The authority to whom the request has been addressed shall send a document through diplomatic channel stating that the service has been executed or if not, the impedient reasons.

ARTICLE 10

Letters Rogatory

In civil and commercial matters, the judicial authorities of one of the contracting Parties, in accordance with its legislation, by means of letters rogatory, may request the competent authorities of the other contracting Party, to carry out all kinds of judicial proceedings.

Letters rogatory shall be transmitted through diplomatic channels. A translation prepared in the language of the requested Party or in English and certified by a diplomatic or consular agent of the requesting Party shall be annexed to the document.

If the authority to whom the letters rogatory is addressed is not competent, it shall transmit the letters rogatory directly to the competent authority.

ARTICLE 11

The requested authority shall execute the letter rogatory according to the procedure prescribed by its legislation, using sanctions where necessary. However, the said authority, upon the request of the other Party, if not contrary to its legislation, may apply a special procedure.

If the requesting authority so desires, it shall be informed of the time and place of the execution of the letter so that the interested party can be present.

ARTICLE 12

Difficulties arising from the execution of a request of service or a letter rogatory shall be settled through diplomatic channels.

ARTICLE 13

The requested Party may refuse the execution of a request for service or letter rogatory if such execution prejudices its sovereignty, security or public order. The execution of a letter rogatory may also be refused if the authenticity of the document is not established or if in the territory of the requested Party the said execution is not among the functions of the judicial authorities.

ARTICLE 14

The requested Party has the right to ask only for the following expenses from the requesting Party:

1. The indemnity paid to witnesses and experts,
2. The expenses resulting from the application of a special procedure for the execution of the service or letter rogatory.

ARTICLE 15

Each contracting Party, provided that no compulsion is used, has the right to effect service directly to its nationals in the territory of the other Party, through its diplomatic or consular agents.

This rule is also applicable for the execution of the letters rogatory. In case of difficulties in the application of the present article, Articles 8 and 10 of this Convention shall be applied.

ARTICLE 16

Entry into Force and Denunciation

1. The present Convention shall be ratified and the instruments of ratification thereof shall be exchanged in Amman.

2. The present Convention shall come into force one month after the exchange of ratifications.

3. The present Convention can be denounced by written notice. It shall terminate six months after the notice of denunciation.

In witness whereof the respective representatives of the Parties have signed the present Convention and have affixed hereunto their seals.

Done in duplicate in English language, at Ankara, on September thirteenth, 1971.

For the Government of
the Republic of Turkey
Semih Baran

For the Government of
the Hashemite Kingdom of Jordan
Dr. Hazem Zeki Nusseibeh